

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«СЕЛЕКЦІЯ ДЕКОРАТИВНИХ КУЛЬТУР»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	206 Садово-паркове господарство
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Садово-паркове господарство
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	Курс - 3, семестр - 5
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 120, Кількість кредитів ЄКТС – 4
Мова викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології Кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Шокало Наталія, кандидат с.-г. наук, доцент, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, e-mail: nataliia.shokalo@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/shokalo-natalia-sergiivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Сформувати поняття у студентів про селекцію як науку, ознайомити з методами досліджень, історією селекції декоративних культур, навчити студентів основам селекційної роботи, оцінювати селекційний матеріал, дати комплекс знань, необхідний для подальшої практичної діяльності, ознайомити з основними питаннями селекції та методами створення вихідного матеріалу декоративних рослин.
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. <i>Фахові:</i> ФК 1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово- паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садовопаркових робіт тощо). ФК 2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті. ФК 7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового

	господарства. ФК 9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садовопаркового господарства.
Результати навчання	ПРН 5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста. ПРН 8. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті. ПРН 10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садовопаркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника. ПРН 16. Використовувати інноваційні методи у технологіях вирощування декоративних рослин у галузі садово – паркового господарства.
Методи навчання	<i>Словесні методи:</i> розповідь-пояснення, бесіда. <i>Наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування. <i>Практичні методи навчання:</i> практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою, нормативними документами. <i>Мультимедійні:</i> використання мультимедійних презентацій. <i>Методи усного контролю:</i> опитування, доповідь. <i>Методи письмового контролю:</i> самостійна робота.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Селекція як наука для вирішення завдань у садово-парковому господарстві. Тема 2. Поняття про сорти. Вихідний матеріал для селекції. Тема 3. Закономірності успадкування ознак при внутрішній гібридизації. Тема 4-5. Мінливість організмів. Тема 6. Гетерозис і його використання в селекції. Тема 7. Біотехнологічні методи в селекції рослин. Тема 8. Внутрішньогосподарський і державний контроль у насінництві декоративних культур.
Стратегія оцінювання результатів навчання	<i>Форми поточного контролю:</i> опитування, виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи. <i>Форма семестрового контролю:</i> екзамен
Політика навчальної дисципліни	1. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право

	і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. 2. Дедлайни та перескладання: практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які складаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату. 3. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. 4. Вивчення навчальної дисципліни передбачає роботу в колективі. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем та директором. Пропуск більше 20% обсягу курсу передбачає опитування за пропущеними темами після занять.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Ботаніка, генетика
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни	Презентації, відеоконтент, https://moodle/pdau/edu/ua/course/view.php?id=8609
Рекомендовані джерела інформації	<i>Основні:</i> - Еколого-економічні основи розвитку територій національних природних парків: монографія; за наук. ред. проф. М.Х. Шершуна. Рівне: Волинські обереги, 2024. 400 с. - Декоративне садівництво і квітникарство : курс лекцій. Укладач : канд. біол. наук, доцент В.Г. Миколайчук. Миколаїв, 2022. 91 с. - Рахметов Д. Б., Заіменко Н. В., Гапоненко М. Б. та ін. Стійкість інтродукованих та рідкісних рослин за умов кліматичних змін в Україні: монографія. Національна академія наук України, Національний ботанічний сад імені М. М. Гришка НАН України. Київ: Ліра. К, 2022. 326 с. - Ландшафтний фітодизайн з основами біотехнології: підручник. Ч.1 / А. М. Кабар, Ю. В. Лихолат, І. О. Зайцева та ін. Дніпро : ЛІРА, 2021. 196 с. - Лікарські рослини: технологія вирощування та використання. Перевид. за ред. д-ра біол. наук, проф. Б.Є. Якубенка. К : Ліра-К, 2020. 598 с. <i>Допоміжні:</i> - Лікарські рослини (селекція і насінництво) монографія Л. П. Шелудько, Н. І. Купенко; Національна академія аграрних наук України, Дослідна станція лікарських рослин Ін-ту сільського господарства Північного Сходу. Полтава, 2013. 476 с. - Словник термінів з цитології, генетики, селекції та насінництва / М.Я. Молоцький, С.П. Васильківський,

	В.І. Князюк, П.І. Скоробреха. Біла Церква : Білоцерківський держ. аграр. ун-т. 1999. 400 с. 3. Воробйова Л.І., Тагліна О.В. Генетичні основи селекції рослин і тварин: навчальний посібник. Харків: Колорит, 2006. 224 с. 4. Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : У 4 т. / Редкол. : В.В. Моргун (голов. ред.) та ін. К. : Логос. 2001. Т. 1. 644 с.; Т. 2. 636 с.; Т. 3. 480 с. 5. Стандарти на садивний матеріал декоративних рослин рекомендовані до використання в Україні: нормативне виробничо-практичне видання / А.А. Бут, Ю.І. Косенко. К.: НУБіП України, 2019. 91 с. 6. Білоус В.І. Лісова селекція: підручник. Умань, 2003. 534 с. 7. Васильківський С.П., Кочмарський В.С. Селекція і насінництво польових культур : підручник. Біла Церква : ПрАТ "Миронівська друкарня", 2016. 376 с. 8. Квітникарство / Л.П. Ішук, О.Г. Олешко, В.М. Черняк, Л.А. Козак / за ред. канд. біол. наук Л.П. Ішук. Біла Церква, 2014. 292с. (Розділ 2. Розмноження, основи селекції та насінництва квітникових культур). <i>Інформаційні ресурси:</i> 1. Закон України «Про насіння і садивний матеріал» (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakoni1/rada.gov.ua 2. Закон України «Про карантин рослин» (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakoni1/rada.gov.ua 3. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakoni1/rada.gov.ua 4. Державний реєстр виробників насіння і садивного матеріалу. https://consumerhm.gov.ua/3624-2024-derzhavnij-reestr-sub-ektiv-nasinnitstva-ta-rozsadnitstva
Рік введення:	2023
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри селекції, насінництва і генетики, протокол від «01» вересня 2025 року № 1